

BÖLÜM 4

KUZEY AMERİKA SOKAK LEZZETLERİ

İlkay YILMAZ¹

GİRİŞ

Şehir hayatı ve zaman kavramları birbirleriyle etkileşim içerisinde olduğundan şehirde yaşayan bireylerin yeme içme alışkanlıklarında değişkenlikler ve yaşam kültürlerinde farklılıklar gözlemlenmektedir. Bu yaşam kültürü içerisinde yerel kültürü yansıtan ve onun korunması ve tanınmasına yardımcı olan sokak yemekleri önemli bir yer tutmaktadır.

Bu bölümde Kuzey Amerika Kitasında sokak lezzetlerinin tarihsel gelişimi ve ortaya çıkışı, sokak lezzetlerinin sosyo-kültürel durumu, sokak lezzetlerinin gastronomi turizmüne etkisi, sokak lezzetlerinin diğer kültürlerle göre farklılıkları ve benzerlikleri ve sokak lezzetlerine ait öne çıkan reçeteler ile bazı sokak yemeklerinin yapılışı konuları irdelenecektir.

1. KUZEY AMERİKA KITASINDA SOKAK LEZZETLERİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ VE ORTAYA ÇIKIŞI

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün (Food and Agriculture Organization [FAO]) tanımına göre, sokak yemekleri "*Satıcılar ve seyyar satıcılar tarafından özellikle cadde ve benzeri halka açık yerlerde hazırlanan ve / veya satılan yenmeye*

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Başkent Üniversitesi, Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü, ilkayyilmaz@baskent.edu.tr

tilması ve geliştirilmesi ile yerel yiyecek içecek kültürü korunacak ve sahip olunan değerler sayesinde gastronomi turizmi ve dolayısı ile ekonomi gelişecektir.

KAYNAKLAR

1. FAO. FAO 1997 Street foods. Food and Agriculture Organization Report, 1997, Rome. 1-4.
2. WHO. *Essential Safety Requirements for Street-Vended Foods*, (10/03/2022 tarihinde <https://www.who.int/foodsafety/publications/street-vended-food/en/> adresinden ulaşılmıştır).
3. Paolo C., "Food trucks in the USA: sustainability, young entrepreneurship, and urban revitalization." *Street Food*. Routledge, 2014. 151-163.
4. Evans, S. T., Webster, D. L. (Eds.). *Archaeology of Ancient Mexico and Central America: an encyclopedia*. 2000, Routledge.
5. Street Food USA, *Fantastic American Street Food + Where To Find It* (21/03/2022 tarihinde <https://traveloutlandish.com/blog/street-food-usa/> adresinden ulaşılmıştır).
6. Stringfixer, *American Cuisine* (10/03/2022 tarihinde https://stringfixer.com/tr/American_Cuisine adresinden ulaşılmıştır).
7. Calloni, M. Hareket halindeki sokak yemekleri: Sosyo-felsefi bir yaklaşım. *Gıda ve Tarım Bilimi Dergisi*, 2013, 93 (14), 3407-3413.
8. Khairatun, S. N. International culinary influence on street food: an observatory study. *Journal of Sustainable Tourism and Entrepreneurship*, 2020, 1(3), 179-193. <https://doi.org/10.35912/joste.v1i3.304>
9. Proietti, I., Frazzoli, C., Mantovani, A. Identification and management of toxicological hazards of street foods in developing countries. *Food and Chemical Toxicology*, 2014, 63, 143-152.
10. Blake M. K., Mellor J., Crane L., Buying local food: shopping practices, place, and consumption networks in defining food as "local", *Ann. Assoc. Am. Geogr.*, 100 (2) 2010, pp. 409-426.
11. Henderson C., Street food, hawkers and the michelin guide in Singapore, *Br. Food J.*, 2017, 119 (4) pp. 790-802.
12. Ellis, E. Park, S. Kim, I. Yeoman, What is food tourism?, *Tourism Manag.*, 68 ,2018, pp. 250-263.
13. Hall C.M., Sharples L., The consumption of experiences or the experience of consumption?: an introduction to the tourism of taste, C.M. Hall, L. Sharples, R. Mitchell, N. Macionis, B. Cambourne (Eds.), *Food Tourism Around the World: Development, Management and Markets*, Elsevier, Oxford 2008, pp. 1-24.
14. Richards G., Hjalager A. M., *Tourism and Gastronomy*, Routledge, Abingdon 2002.
15. Ballia, E. Gastronomi turizmi açısından Adana Sokak Lezzetleri. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 2016, 4(Special issue 1), 3-7.
16. Francesc Fusté-Forné, Street food in New York City: Perspectives from a holiday market, *International Journal of Gastronomy and Food Science*, Volume 24, 2021, doi.org/10.1016/j.ijgfs.2021.100319.

17. Yıldırım, Ö., Albayrak, A. Yabancı Turistlerin İstanbul Sokak Yemeklerini Değerlendirmeleri Üzerine Bir. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 2019, 1081-1082.
18. FAO, *Food and Agriculture Organization. Street Food: Small Entrepreneurs, Big Business* 1997. (21/03/2022 tarihinde <http://www.fao.org/english/newsroom/highlights/1997/970408-e.htm> adresinden ulaşılmıştır).
19. World Food Travel Association. What is food tourism? 2019, <https://www.worldfoodtravel.org/cpages/what-is-food-tourism>.
20. Global Data, Key trends in culinary tourism. https://sector.tov.be/wp-content/uploads/2018/11/GlobalData_Keytrendsinculinarytourism_130918.pdf
21. Kraig, B., Colleen T. S, eds. *Street food around the world: an encyclopedia of food and culture: an encyclopedia of food and culture*. Abc-clio, 2013.
22. Malhotra S., Food safety issues related to street vendors. Gupta RM, Minhas DJ (ed), *Food Safety in the 21st Century*, New York, ABD, Academic Press, 2017, p.395-402.
23. Tinker, I. "Street Foods in to the 21st Century", *Food and Human Values*, 1999, 16(3): 327.
24. Newman L. L., Burnett K., *Street food and vibrant urban spaces: lessons from Portland, Oregon, Local Environ.: The International Journal of Justice and Sustainability*, 18 (2) 2013, pp. 233-248.
25. Smith-Bedford G., *Street Food Movement Primed for Growth*, Atlanta Business Chronicle 2017, p. 28.
26. Taylor, D. S., Fishell, V. K., Derstine, J. L., Hargrove, R. L., Patterson, N. R., Moriarty, K. W., Battista, B. A., Ratcliffe, H. E., Binkoski, A. E., Kris-Etherton, P. M. *Street foods in America—a true melting pot. World review of nutrition and dietetics*, 2000, 86, 25-44. <https://doi.org/10.1159/000059732>.
27. Gaber J: *Manhattan's 14th street vendors' market: Informal street peddlers' complementary relationship with New York City's economy*. *Urban Anthropol* 1994; 23:373-408.
28. Tinker I: *Street Foods. Urban Food and Employment in Developing Countries*. New York, Oxford, University Press, 1997.
29. Sgroi F., Modica F., Fusté-Forné F. *Street food in Palermo: Traditions and market perspectives*, *International Journal of Gastronomy and Food Science*, Volume 27, 2022, 100482, ISSN 1878-450X, <https://doi.org/10.1016/j.ijgfs.2022.100482>.
30. Tabl, *Popular American Street Food* (21/03/2022 tarihinde <https://tabl.com/magazine/popular-american-street-food> adresinden ulaşılmıştır).
31. Tasteatlas, *Where to eat the best street foods in North America*. (21/03/2022 tarihinde <https://www.tasteatlas.com/north-america/street-food> adresinden ulaşılmıştır).
32. Travel out landish, *Fantastic American Street Food + Where To Find It | Usa* (21/03/2022 tarihinde <https://traveloutlandish.com/blog/street-food-usa/> adresinden ulaşılmıştır).
33. Bitemeup, *12 Most popular Street Foods of America*. (21/03/2022 tarihinde <https://bitemeup.com/12-most-popular-street-foods-of-america/> adresinden ulaşılmıştır).
34. Texmex, *Texmex Cookbook*, (21/03/2022 tarihinde <https://archive.org/details/txmexcookbook-hi0000wals> adresinden ulaşılmıştır).
35. Kramer LA, *Matty Matheson's Halifax Donair Recipe*, (02/06/2022 tarihinde <https://www.lanceallenkramer.com/donair> adresinden ulaşılmıştır).